

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.

1903 Budapest, Pf.: 314/15.

Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733

BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133

E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000–105/1224– /2010. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő rendőri
intézkedés elleni panasz elbírálása

Előadó: dr. Nánási Zoltán

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **berentei** lakos által benyújtott panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 70/2011. (III. 16.) számú állásfoglalása megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panasznak a tisztességes eljáráshoz, valamint az emberi méltósághoz fűződő alapvető jog sérelme tekintetében

h e l y t a d o k,

a segítségnyújtási kötelezettség (élelmezés) elmulasztása tekintetében azt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. §-ának (1) bekezdése a) pontjára és (2) bekezdésére, valamint 109. §-ának (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságra – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz, a 1027 Budapest, Csalogány u. 47-49. címre közvetlenül is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője, tájékoztatásul
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A 2010. augusztus 8-án kelt, saját kezű aláírásával megerősített panaszbeadványban a panaszos előadta, hogy 2010. július 23-án Budapestre utazott, a Józsefvárosi piacon történő bevásárlás céljából. Miután a bevásárlással végzett, a Keleti pályaudvarra ment, ahol hazafelé szóló vonatjegyét megváltotta, és az információs táblához igyekezett, hogy megnézze, vonata melyik vágányról indul. A nagy melegre való tekintettel a panaszos érezte, hogy rosszullét fogja el, és a csarnokba vezető lépcsősor tetejére ült. Ekkor odalépett hozzá egy roma férfi, valamint a felesége és egy másik ember, akik azt állították, hogy ismerik és szívesen hazaviszik autójával. A panaszos ezt visszautasította.

Ezt követően egy vizes ruhával letörölték róla az izzadtságot, de amikor ezt a szája elé tartották, érezte, hogy valamilyen bódító anyag van rajta, mert azonnal szédülni és álmosodni kezdett. A férfiak ekkor felemelték, a hölgy pedig húzta utána a bevásárlókocsiját, mellyel együtt beültették egy autóba.

Ezt követően, 2010. július 25-én (2 nap múlva) ébredt fel, általa nem ismert helyen, egy üzletsor előtt. Észlelte, hogy készpénzét, értéktárgyait, bevásárlókocsiját, valamint papucsát is eltulajdonították. Ekkor egy idős hölgy járókelőtől segítséget kért, aki a Józsefvárosi piacra kísérte, hogy ott rendőrt hívjanak. Miután ez nem járt sikerrel, egy zöldségárut kértek meg, hogy hívjon rendőrt, mert a panaszost megverték és kirabolták. A panaszoson elmondása szerint sérülések is voltak, melyek eredete nem volt tisztázott.

A pár perc múlva (13:30 körül) megérkező rendőrök a BRFK XIV. ker. Rendőrkapitányságra kísérték, azonban a panaszos szerint azt hitték róla, hogy „hajléktalan drogos”. A panaszos a kapitányságon súlyos betegségére hivatkozott, valamint kérte a rendőröket, hogy értesítsék a családját (lánya közben a Kazincbarcikai Rendőrkapitányságon bejelentette édesanyja eltűnését). A család 2010. július 25-én este 21:00 óra körül értesítést kapott róla, hogy a panaszost egy budapesti kórházban boncolják, 22:00 óra körül azonban megtörtént a rendőrségi értesítésük arról, hogy a panaszos a BRFK XIV. ker. Rendőrkapitányságon tartózkodik. Ekkor a család Borsod megyéből elindult érte.

A panaszos összességében az alábbiakat sérelmezi:

- Rendőrségre szállítását követően családja értesítésének elmaradását illetőleg késedelmes voltát,
- Rendőrségen tartózkodása során történt várakoztatását (kb. 6 óra),
- ennek időtartama alatt nem kapott „még egy pohár vizet sem”, valamint
- noha sérüléseire hivatkozott, nem hívtak hozzá orvost.

A panaszos (valamint lánya) a fentiek alapján kérte a Panasztestületet panaszának kivizsgálására. A panaszos 2010. augusztus 23-i dátummal az ügyben elrendelt *nyomozással kapcsolatban* ismételten panaszt tett, mely illetékességi okból megküldésre került a Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetőjének.

II.

A Független Rendészeti Panasztestület a 70/2011. (III. 16.) sz. állásfoglalásában megállapította hogy

1. „miután az ügyeletes tiszt tudomást szerzett arról, hogy a panaszost eltűntként körözik, intézkedési kötelezettsége állt be a megfelelő szerv és a panaszos hozzátartozói vonatkozásában, amelynek teljesítését azonban elmulasztotta. Emiatt a Testület indokoltnak tartotta megállapítani a panaszos *tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának* megsértését.
2. A Testület úgy ítélte meg, hogy azon túl, hogy a rendőrség (...) a több órás várakozással a panaszos emberi méltóságát is sértő bánásmódot tanúsított, ezért indokoltnak látta megállapítani a panaszos *emberi méltósághoz való alapvető jogának* megsértését is.
3. A Testület továbbá megállapította, hogy azzal, hogy a panaszost (...) több mint 10 órán keresztül várakoztattak a rendőrség folyosóján anélkül, hogy ételt vagy italt kapott volna, a rendőrség megsértette az Rtv. 24. §-ában foglalt *segítségnyújtási kötelezettséget*.
4. A Testület arra a következtetésre jutott, hogy a rendőrség jogszerűtlenül járt el, amikor úgy döntött, hogy nem szükséges mentőt hívni a panaszoshoz.”

A Panasztestület szerint ezen jogsértés eléri a súlyosság azon fokát, amely szükségessé teszi, hogy a Testület a állásfoglalását az Rtv. 93/A. § (6) bekezdésének alapján megküldje az országos rendőrfőkapitány számára.

III.

A rendelkezésre álló okiratokból az alábbi tényállás állapítható meg:

A panaszos 01140/511128/2010/id. számon felvett bejelentésében pontosította a vele történeteket. Elmondta, hogy a Keleti pályaudvarról az ismeretlen személyekkel az Örs vezér téri IKEA áruházba ment, ahol bementek egy helyiségbe és az ismeretlenek felszólították hogy készpénzét, értéktárgyait adja át nekik. Miután ezt megtagadta, „kidobták” egy másik helyiségbe, ahol „az üres padlón, az eresz alatt” feküdt, egy kirakat alatt. Ez után elmondta, hogy hogyan került ismételten a józsefvárosi piacra, majd a Rendőrségre. Az általa elmondottak némileg zavarosak, azonban a történeteket – a panaszbeadványnak megfelelően – fedik. Elmondta azt is, hogy az elkövetők neki vélhetően kábítószer adtak, ettől volt napokon keresztül bódult állapotban.

Az esetről készült 01140-105/62/2010. Frp. számú parancsnoki kivizsgálás alapján megállapítható, hogy 2010. július 25-én 13:30 óra körüli időben bejelentés érkezett a BRFK

XIV. ker. Rendőrkapitányság ügyeletére egy, az Örs vezér téren tartózkodó, zavart állapotban lévő hölgyről, akit ezt követően a kapitányságra szállítottak. Beszállítását követően a panaszost az ügyeletes tiszti helyiséggel szemben egy székre ültették és az ügyeletes tisztet (r. százados) tájékoztatták.

Az ügyeletes tiszt a panaszost szóban meghallgatta, aki elmondta, hogy vidékről utazott a józsefvárosi piacra bevásárolni, ennek során őt ismeretlenek elrabolták, dolgait elvették. Elmondása szerint őt a Keleti pályaudvaron civil ruhás rendőrök már meghallgatták, azonban az adatgyűjtés nyomán ilyen intézkedés megtörténte nem derült fény. Ezt követően az ügyeletes tiszt megkérte a panaszost, hogy a folyosón várakozzon, mivel külön ügyfélváró nincs, valamint nem előállított személyről volt szó. Orvost nem hívott hozzá, mert külsérelmi nyom rajta nem volt látható, valamint a panaszos sem tett ilyen irányú kijelentést.

A Körözési Információs Rendszer ellenőrzése során megállapítást nyert, hogy a panaszost a Kazincbarcikai Rendőrkapitányság 05040/506838/2010/id. számon körözi, mert hozzátartozója az eltűnését jelentette be. Az ellenőrzés után azonban sem a körözést elrendelő szerv, sem a hozzátartozók értesítése, nem történt meg, valamint a panaszos nyilatkozatása sem arról, hogy egyáltalán akarja-e, hogy hozzátartozóját értesítsék.

Ezt követően 20:00 órakor másik ügyeletes tiszt lépett szolgálatba (r. hadnagy), aki végül meghallgatta a panaszost, és bejelentését felvette (20:18–21:26 óra között). Ezt követően megtörtént a panaszos hozzátartozójának értesítése is. A panaszost családja 2010. július 26-án 01:10 órakor a BRFK XIV. ker. Rendőrkapitányságon „átvette”. Az ügyeletes tiszt leírta, hogy mivel a panaszos nem kért élelmezést, ő sem gondoskodott erről.

A kivizsgáló parancsnok az elsőként intézkedő ügyeletes tiszt (r. szds.) fegyelmi felelősségre vonását kezdeményezte, mivel a körözést elrendelő szerv, valamint a panaszos hozzátartozójának értesítése nem történt meg.

A másodikként intézkedő ügyeletes tiszt (r. hdgy.) jelentésében megjegyzi, hogy panaszos agresszívan viselkedett, önmagával több alkalommal is ellentmondásba keveredett.

IV.

1./ Megállapítom, hogy a panaszos azon panaszait illetően, melyekben az ügyében folytatott nyomozást, valamint a jegyzőkönyvek tartalmát kifogásolja, nincs hatásköröm eljárni.

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 196. §-a szerint „*akit az ügyész vagy a nyomozó hatóság intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása érint, az a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül panasszal élhet*”. A már folyamatban lévő büntetőeljárással kapcsolatban előterjesztett panasz vizsgálatára jelen közigazgatási eljárásban nincs mód, a panasz a szükséges intézkedések megtétele céljából a Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetőjének került megküldésre.

2./ A fenti tényállás alapján megállapítható, hogy a panaszossal szemben beszállítása időpontjában érvényes körözés volt elrendelve (tartózkodási hely megállapítása és hozzájárulás esetén annak közlése), azonban az erről való rendőrségi tudomásszerzést követően elmaradt a körözést elrendelő szerv értesítése, valamint a panaszos nyilatkoztatása, hogy kéri-e hozzátartozója értesítését a tartózkodási helyét illetően.

A Panasztestület állásfoglalásával minden tekintetben egyet értve megállapítom, hogy ez súlyosan sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, így panasza ezen részének helyt adok.

3./ A panaszos (és hozzátartozója) sérelmezte, hogy hosszú időn keresztül várakoztatták, valamint hozzá orvost – sérülései ellenére – nem hívtak.

Megállapítható, hogy a panaszos beszállítására 13:30 és 14:00 óra között került sor, bejelentésének felvételére pedig csak 20:18 perckor. Az eltelt több mint hat óra során az ügyben érdemi intézkedésre nem került sor. Megítélésem szerint ez alkalmas volt arra, hogy sértse a panaszos emberi méltóságát, így a panasz ezen részének is helyt adok.

Mivel a panaszos idős korú, illetőleg mindkét eljáró ügyeletes tiszt megítélése szerint zavart volt a viselkedése, úgy vélem, célszerű lett volna hozzá orvost hívni. Különösen így van ez amiatt is, mert a panaszos több alkalommal arra hivatkozott, hogy sérüléseket szenvedett.

Az elsőként intézkedő ügyeletes tiszt (r. szds.) jelentésében olvasható, hogy mivel a panaszoson nem volt látható sérülés, ezért mentőt sem kértek hozzá. Ezzel szemben megítélésem szerint annak eldöntése, hogy valamely személy rendelkezik-e akár külső, akár belső sérülésekkel, az erre kiképzett egészségügyi személyzet kompetenciájába tartozó kérdés. Megjegyezni kívánom, hogy ilyen esetekben, különösen, ha az érintett viselkedése, vagy az általa elmondottak ezt alá is támasztják, indokolt orvosi ellátást kérni, noha azt jogszabály ténylegesen nem írja elő.

4./ Mivel a panaszos nem előállított személy volt, ezért élelmezését semmilyen jogszabály nem írta elő kötelező jelleggel. A panasznak azt a részét, melyben hozzátartozója a élelmezés elmaradását kifogásolta, elutasítom, azonban felhívom a figyelmet arra, hogy az eset összes körülményeit mérlegelve előállhat olyan helyzet, melynek során a rendőri szervhez beszállított személy legalább valamilyen itallal történő ellátása, vagy részére vásárlási lehetőség biztosítása indokolt lehet.

Mivel a panaszos a saját kezűleg írt panaszbeadványában az élelmezést már nem is kifogásolta (csak hozzátartozója, a korábbi beadványában), így megítélésem szerint ez nem volt alkalmas a panaszos emberi méltóságának megsértésére.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- *a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) és 326. § (7) bekezdése;*
- *a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) és (2) bekezdései, 109. § (1) és (3) bekezdései;*
- *a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 196. §-a.*

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdésén, valamint a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Budapest, 2011. május „ „.

Dr. Hatala József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány